

Sakari Heikkilä

Kun indie ui valtavirtaan

Analyysi Billboard Hot -listan kärkiviisikosta vuonna 2012

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muusikko (AMK)

Pop/jazz-musiikin koulutusohjelma

Opinnäytetyö

19.11.2013

Tekijä(t) Otsikko	Sakari Heikkilä Kun indie ui valtavirtaan: Vertailu Billboard Hot -listan kärkiviisikon kesken vuonna 2012
Sivumäärä Aika	29 sivua + 1 liitettä 19.11.2013
Tutkinto	Muusikko (AMK)
Koulutusohjelma	Pop/jazz-musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkituottaja
Ohjaaja(t)	Lehtori Jukka Väisänen Lehtori Reijo Karvonen
<p>Tutkin opinnäytetyössäni Billboard Hot 100 -listan vuoden 2012 viiden suosituimman kappaleen yhtäläisyyksiä. Tämän lisäksi sivuutan myös ulkomusiikillisten asioiden merkitystä. Taustalla vaikuttava kysymys on: <i>“Onko suosituimmilla kappaleilla joitain tiettyjä yhteisiä tekijöitä, joka tekevät niistä suosittuja?”</i> Jos on, tätä tietoa voisi hyödyntää laulunkirjoittamisessa. Analysoin kappaleet musiikillisesti kirjoittamalla niistä löytyvää informaatiota tekstiksi sekä nuoteiksi ja tutkin internetistä kappaleiden ulkomusiikillista taustatietoa. Lopuksi vertailen kappaleista löytynyttä sisältöä keskenään ja pohdin niiden merkitystä.</p> <p>Billboard Hot -lista mittaa kappaleiden suosiota summaamalla myynnin, radioitojen sekä suoratoistojen eli streamausten (kuten YouTube ja Spotify) määrän. Tämä antaa nykypäivänä todenmukaisen kuvan kappaleiden todellisesta nosteesta.</p> <p>Vaikkakin musiikillisia yhtäläisyyksiä on olemassa, kärkiviisikkoa analysoidessa huomattavin löytö on se, että pop-musiikin trendit ovat muuttumassa taiteellisempaan suuntaan. Kolme listan viidestä kappaleesta edustaakin jollain tavoin indie-estetiikkaa, joista ei heti olisi uskonut tulevan kansainvälisiä hittejä. Kyseisissä kappaleissa oli myös lainattu elementtejä 80-luvulta. Johtopäätöksiä voi todeta, että kuuntelijat kaipaavat tasaisin väliajoin jotain tuoretta ja uutta, esimerkiksi nuoremmalle sukupolvelle 80-luvun estetiikka saattaa olla juuri sitä. Ikuisuuksia kestävä pop-kaava ei siis ole olemassa, vaan lopulta pop-musiikkikin pohjautuu luovuudelle.</p>	
Avainsanat	Pop-musiikki, pop-kulttuuri, Billboard, laulunkirjoitus, hitti, indie, valtavirta

Author(s) Title	Sakari Heikkilä When Indie Swam to the Main Stream: Comparing the 5 most popular songs on the Billboard Hot Charts of 2012
Number of Pages Date	29 pages + 1 appendices 11 November 2013
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Pop & Jazz Music
Specialisation option	Music Production
Instructor(s)	Jukka Väisänen, MMus Reijo Karvonen, Principal Lecturer
<p>In my thesis I study the resemblances of the five most popular songs on the Billboard Hot 100 charts of the year 2012. The question behind it all is: "Is there something in common with the most popular songs in the world? Some element, that makes them popular?" If there is, it could be really useful when writing songs. I analyze the songs and write down what I find as a text and sheet music and also search for some background information for the songs from the internet. Lastly I compare the song information.</p> <p>The Billboard Hot Charts calculate the popularity of the songs by combining the total sales, radio plays and web streams (like YouTube and Spotify) of the song. In this day and age, it gives a true picture of the song's real hype.</p> <p>The most interesting thing found from the research was that the trends of pop music are changing to a more artistic direction. Three of the five songs represent indie aesthetics in some way, and wouldn't be considered as world-wide hits when you first hear them. These three also have some inspiration from the 80's in common. The conclusion is that the listeners want to hear something fresh and new, for example the younger generation might think 80's aesthetics are 'new and fresh'. So basically, there is no permanent pop-recipe that you can use when writing songs, but it all comes down to creativity after all, even in pop music.</p>	
Keywords	pop music, pop culture, songwriting, hit song, Billboard, indie, mainstream

Sisällys

Johdanto - hittejä etsimässä	1
Billboard	2
1. Billboardin historiaa	2
2. Broadcast Data System BDS ja SoundScan	3
3. Hot 100 -lista	3
4. Billboard's Year In Music	4
Analyysin kohteet	4
5. Tunnelma ja teksti	4
6. Melodinen ja rytminen sisältö	5
7. Rakenne ja tuotanto	5
8. Ulkomusiikillinen pohdinta	6
Sijalla 5: "Lights" - Ellie Goulding	6
9. Tunnelma ja teksti	6
10. Melodinen ja rytminen sisältö	7
11. Rakenne ja tuotanto	7
12. Ulkomusiikillinen pohdinta	8
Sijalla 4: "Payphone" - Maroon 5 feat. Wiz Khalifa	9
13. Tunnelma ja teksti	9
14. Melodinen ja rytminen sisältö	10
15. Rakenne ja tuotanto	10
16. Ulkomusiikillinen pohdinta	12
Sijalla 3: "We Are Young" - Fun feat. Janelle Monae	12
17. Tunnelma ja teksti	13
18. Melodinen ja rytminen sisältö	13
19. Rakenne ja tuotanto	14
20. Ulkomusiikillinen pohdinta	15
Sijalla 2: "Call Me Maybe" - Carly Rae Jepsen	16
21. Tunnelma ja teksti	16

22.Melodinen ja rytminen sisältö	16
23.Rakenne ja tuotanto	17
24.Ulkomusiikillinen pohdinta	18
Sijalla 1: "Somebody That I Used To Know" - Gotye feat. Kimbra	19
25.Tunnelma ja teksti	19
26.Melodinen ja rytminen sisältö	20
27.Rakenne ja tuotanto	20
28.Ulkomusiikillinen pohdinta	22
Vertailu kappaleiden kesken	22
29.Tunnelma ja teksti	22
30.Melodinen ja rytminen sisältö	23
31.Rakenne ja tuotanto	24
32.Ulkomusiikillinen pohdinta	24
Yhteenveto	25
33.Johtopäätöksiä laulunkirjoittamiseen	25
Pohdinta	26
Lähteet	

1 Johdanto - hittejä etsimässä

Mistä on hitti, eli suosittu laulu tehty? Tätä kysymystä ovat musiikintekijät varmaankin pohtineet jo kautta Bachin aikain, puhumattakaan nykypäivästä, jolloin maailmanlaajuinen hitti radiossa ja sosiaalisessa mediassa tarkoittaa mehevää kassavirtaa musiikkiteollisuudelle. Jotkut ajattelevat ratkaisun piilevän tietyissä sointukierroissa ja melodia- tai tekstikoukuissa. Toiset sanovat, että popmusiikki on helppoa: laitetaan neljä sointua peräkkäin ja tempoksi 120 iskua minuutissa, laulat jotain yksinkertaista rakkaudesta niin se on siinä. Kuitenkin tämä illuusio kariutuu siinä vaiheessa kun laulu ei ylläkään suurempaan suosioon.

Niin tai näin, pop-musiikkiin liittyy aina salainen resepti, jota tuotantotiimit ja laulunkirjoittajat yrittävät jatkuvasti löytää. Jotkut sanovat ruotsalaisten ratkaiseen kysymyksen jo ABBA:n ajoista lähtien. Mutta voiko sen todella ratkaista? Opinnäytetyössäni laitan oman korteni kekoon analysoimalla vuoden 2012 "Billboard Hot" -listan viittä suosituinta kappaletta, jotka rehellisesti sanottuna yllätivät, ainakin minut, estetiikallaan. Vertailen kappaleiden musiikillista, rakenteellista, tuotannollista ja tekstillistä sisältöä ja kurkistan myös ulkomusiikillisiin tekijöihin, jotka ovat mahdollisesti vaikuttaneet kappaleen suosioon.

Tutkimuskysymykseni voisi muotoilla seuraavasti: *"Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että kappaleesta tulee kansainvälisesti suosittu?"* tai *"Onko vuoden 2012 Billboard Hot 100 -listan kärkiviisikolla mahdollisesti joitain yhteisiä tekijöitä, jotka olisivat vaikuttaneet kappaleiden suosioon?"*

Analysoin kappaleiden musiikillista sisältöä kuuntelemalla ja kirjoittamalla löytämäni informaatiota sekä tekstiksi että nuoteille. Tutkin internetistä kappaleiden sekä artistien taustaa, suosiota ja mahdollista ulkomusiikillista syytä menestykseen. Tämän lisäksi pohdin asioiden yhteyttä toisiinsa ja lisään subjektiivisia kokemuksia asiasta. Lopuksi vertailen kappaleita keskenään kullakin osa-alueella ja kirjoitan yhteenvedon löytämästäni ja teen kiteyttävän vertailutaulukon. (Liite 1.)

On tärkeää ymmärtää, että tutkimani pop-musiikki liittyy nimenomaan länsimaiseen pop-kulttuuriin, jonka pumppaava sydän on USA - Iso-Britannia - Ruotsi - Australia -akselilla. Kyseessä ei ole siis universaali totuus pop-estetiikasta, jos sitä verrataan

esimerkiksi Intian, tai Etelä-Amerikan musiikkikulttuuriin. Billboardin koti on USA:ssa, joten myös tutkimuksessa esiintyvän menestyksen takana on vahvimmin USA:n kuulijakunta, vaikkakin Nielsen mittaa myös ulkomaista myyntiä Billboardin listoille.

2 Billboard

Tässä luvussa käsittelen Billboardin historiaa ja avaan tiivistetysti, miten Billboardin kappaleiden suosiota mittaava systeemi toimii.

2.1 Billboardin historiaa

Teollistumisen kasvaessa, Cincinnatiassa vuonna 1894, William H. Donaldson ja James H. Hennegan perustivat kerran kuukaudessa julkaistavan sanomalehden nimeltä "Billboard Advertising", jonka pääasiallinen sisältö rakentui eri firmojen mainoksista. Vuosien kuluessa sisällön painopiste alkoi siirtymään nimenomaan viihteeseen kuten huvipuistot, sirkusesitykset, kuumailmapalloajelut, ynnä muulle mikä ajalle oli ominaista, ja lehdestä tuli viikottainen viihdelehti.

Vuonna 1936 lehti esitteli ensimmäistä kertaa artikkelin "Chart Line", joka listasi soitetuimmat laulut silloisilla kolmella suurimmalla radioasemalla. Vuonna 1940 ilmestyi "Best Selling Retail Records" -lista, jota voisi kutsua nykyisen "Hot 100" -listan isäksi. Vuonna 1945 alettiin ensimmäistä kertaa arvioida laulujen suosiota 15-sijaisella "Records Most-Played On The Air" -listalla. Melko nopeasti eri musiikkityyleille syntyi myös omat listansa, kuten "Best Selling Rhythm & Blues Records" tai "Country & Western Records Most Played By Folk Disc Jockeys".

Rockin aikakauden alkaessa ja Elvis Presleyn suosion räjähtäessä vuonna 1955, Billboard aloitti historiallisen "Top 100" -listansa, sekä "Billboard Hot 100" -listan, jossa yhdistettiin radiosoitto ja myynti ensimmäistä kertaa. Lopulta, 60-luvun saapuessa, Billboard ilmoitti mullistavasti keskittyvänsä täysin musiikkiteollisuuteen antaen itselleen uuden nimen "Billboard Music Week".

Vuosien vieressä ja musiikkiteollisuuden edistyessä Billboard on aina elänyt mukana ja pysynyt kartalla kehityksessä. Vuonna 1988 Billboard aloitti yhteistyön Broadcast Data Systems -yhtiön kanssa (BDS), joka pystyi teknologiallaan jäljittämään kappaleiden

radiosoittoa sen sijaan että radiot itse ilmoittaisivat soittolistansa. Vuonna 1991 Billboard aloitti toisen yhteistyön SoundScan -nimisen yhtiön kanssa, joka puolestaan keräsi tietoa myydyistä levyistä, kun tätä aikaisemmin levynmyyjät itse ilmoittivat myyntilukunsa. (Schlager, Ken 2005.)

Nykyään Billboard, BDS ja SoundScan ovat osa New Yorkissa ja Hollannissa sijaitsevaa Nielsen Holdings N.V. -yhtiötä, joka keskittyy tutkimaan pääasiassa kuluttajien katselu-, kuuntelu- ja ostokäyttäytymistä. (The Nielsen Company 2013.)

2.2 Broadcast Data System BDS ja SoundScan

Broadcast Data System eli BDS on systeemi, joka kehitettiin alunperin Yhdysvaltojen armeijalle tunnistamaan vihollisten sukellusveneet ja ohjukset. Laulujen kartoittamisessa systeemi toimii seuraavasti: julkaistu kappale lähetetään BDS:n lähdekirjastoon, jossa kappaleen sisältämä tieto analysoidaan tietokoneelle ja tästä tiedosta muodostuu kappaleen "sormenjälki". BDS tarkkailee radioasemia vuorokauden ympäri ja kappalekohtaisten tietojen avulla tunnistetaan milloin mikäkin kappale on soitettu milläkin radioasemalla. (Tuch, Paul 2006.)

SoundScan on palvelu, joka jäljittää musiikin ja videoiden myyntiä tavarataloissa ja kaupoissa. Jos tuotteella on virallinen viivakoodi (UPC/EAN), sen myyntiä voidaan jäljittää. Myyntitiedoista voidaan seurata mm. missäpäin maailmaa levyä on myyty ja paljonko levyjä on myyty CD:inä tai digitaalisesti. Billboardin tiedot myydyimmistä levyistä tulevat siis pääasiassa SoundScanin kautta. (King, Mike 2007.)

2.3 Hot 100 -lista

Billboard Hot 100 listaa ajankohtaiset ja suosituimmat kappaleet viikottain, ottaen huomioon kaikki musiikkityylit. Kappaleiden suosio mitataan Nielsen BDS ja Nielsen SoundScanin käyttäen radiosoitoista, CD-myyntistä ja digitaalisesta mynnistä kuten iTunes, sekä suoratoistoista eli "striimauksista" kuten Spotify. Kappaleen määrittää ajankohtaiseksi se, että kyseessä on uusi julkaisu tai laulu, joka saa ensimmäistä kertaa laajempaa myyntiä tai soittoa medioissa. Billboardin listoja voi seurata internetistä Billboardin kotisivuilta ja ne ovat kuunneltavissa helposti esimerkiksi Spotify-suoratoistopalvelun Billboard -applikaation kautta. (Billboard 2013.)

Esimerkkinä edellisestä artistin Lorde kappale ”Royals”, joka opinnäytetyöni kirjoitusajankohtana loistaa kirkkaasti Hot 100-listan kärjessä. Radiot soittavat laulua ympäri maailmaa, ihmiset ostavat kappaleen digitaalisesti iTunesista, kuuntelevat striimaten Spotifystä ja katsovat musiikkivideota YouTubesta. Kaikki tämä rekisteröidään yllämainituilla metodeilla Billboardin tietopankkiin ja kirjataan listoille.

2.4 Billboard’s Year In Music

Vuodesta 2002 alkaen Billboard on yhdistänyt monipuolisesti tietoa vuoden suosituimmista levyistä ja lauluista ”Year End” -osiossaan. Opinnäytetyöni perustuu vuoden 2012 Hot 100 Songs listaan, eli Nielsenin BDS ja SoundScan tutkimuksen perusteella vuoden menestyksekkäimpiin lauluihin. (Billboard 2013.)

Vuoden 2012 top 5 suosituimmat laulut olivat:

1. ”Somebody That I Used To Know” - Gotye feat. Kimbra
2. ”Call Me Maybe” - Carly Rae Jepsen
3. ”We Are Young” - Fun feat. Janelle Monae
4. ”Payphone” - Maroon 5
5. ”Lights” - Ellie Goulding

3 Analyysin kohteet

Jaottelen tutkimani asiat seuraaviin alueisiin: tunnelma ja teksti, melodinen ja rytmisen sisältö, rakenne ja tuotanto sekä ulkomusiikillinen pohdinta.

3.1 Tunnelma ja teksti

Mielestäni musiikin tehtäviä ovat mm. kommunikoida tunteita, herättää iloa, toivoa, rohkaisua, viihdyttää, tansittaa, hoitaa, mahdollistaa raskaiden asioiden käsittelyä, kertoa tarinoita eri elämäntilanteista joihin kuulija voi samaistua jne. Kirjaan oman subjektiivisen mielikuvani kappaleiden välittämästä tunnelmasta ja sen yhteydestä tekstin sisältöön. Hahmottelen myös kappaleen tyyliä omien käsityksieni mukaan. Tekstiä en analysoi syvemmin, mutta kirjaan ylös mistä kappale kertoo ja etsin

mahdollista taustatietoa artistien itse kertomana. Onko tekstissä mahdollisesti yhtenevää tematiikkaa, joka uppoaa kuulijoihin?

3.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

Ilmoitan kappaleiden sisältämät soinnut sekä reaalisointumerkein että sointuastein, esimerkiksi C, Am, F, G, eli I, VIIm, IV, V. Melodiasta analysoin sen liikettä, skaalaa sekä suhdetta pohjalla vallitsevaan sointuun, esimerkiksi sävel E F-duurin päällä tarkoittaa suurta septimiä eli maj7. Kirjaan ylös myös laulajan äänenväriä sekä ambituksen eli äänialan millä sävelvälillä melodia kulkee.

Tutkin kappaleiden yhteneväisyyttä tempon, tahtilajin, keston sekä rytmisten elementtien osalta. Huhu kertoo, että suurin osa hiteistä kulkee välillä 120-128 iskua minuutissa 4/4 tahtilajiin. Toisena yleisenä elementtinä pidetään sitä, että bassorumpu soittaa neljäsosia ja heikkoja kahdeksasosia korostetaan. Katsotaan pitävätkö väitteet paikkansa.

3.3 Rakenne ja tuotanto

Kappaleen rakenteessa käytän seuraavia termejä; INTRO eli kappaleen alku, A eli säkeistö, B eli kertosäe, C eli mahdollisesti poikkeava väliosa, PRE (pre-chorus) eli kertosäettä edeltävä osa, POST (post-chorus) eli kertosäkeen jälkeinen osa sekä BRIDGE, esimerkiksi kertosäkeen ja säkeistön väliä yhdistävä osa.

Minkälaiset elementit saavat kappaleen rullaamaan eteenpäin? Minkälaista instrumentaatiota on käytetty? Kun kertosäkeistö alkaa, räjähtääkö kappale kunnolla käyntiin? Rakentuvatko kappaleet edelleenkin säkeistö-kertosäe -mentaliteetilla? Onko kappaleessa kenties jokin soitin tai elementti, joka tuo kappaleelle huomattavasti lisää personaa? Näihin kysymyksiin todennäköisesti saan vastauksia tutkimalla kappaleiden tuotantoa.

3.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

On melko loogista, että lähes kaikki Billboardin ykköspaikoille päätyvistä artisteista kytkeytyvät jollain tavalla isoihin levy-yhtiöihin kuten Universal Music Group, Warner Music Group ja Sony Music Entertainment, eli levy-yhtiöiden ns. "Big Three". Suurin osa tutkimistani viidestä artistista kuuluivat levy-yhtiöön, jonka emoyhtiönä toimii Universal Music. Ilman suuren yhtiön resursseja ja mahdollisuuksia saada artistille näkyvyyttä artistin on vaikea menestyä laajemmassa mittakaavassa.

Nykypäivänä kappaleiden suosioon vaikuttaa myös sosiaalisessa mediassa (Facebook, YouTube, Twitter) tapahtuva jakaminen. Mitä kautta kappale päätyi suosioon? Mille kohdeyleisölle musiikki on suunnattu, ja voiko artistin imago kertoa jotain suosiosta?

4 Sijalla 5: "Lights" - Ellie Goulding

"Lights" on Ellie Gouldingin läpimurtosingle albumilta "Bright Lights" (2010), jonka ovat kirjoittaneet Ellie Goulding, sekä kappaleen tuottajat Ash Howes ja Richard "Biff" Stannard. Kappale julkaistiin alunperin "Lights" -nimisen albumin bonusraitana iTunesissa, mutta myöhemmin siitä tehtiin uudistettu versio "Bright Lights" -albumille ja lopulta erillinen single-versio, joka julkaistiin vuonna 2011. (English Wikipedia

2013.) Aluksi kappale ei saavuttanut suurta näkyvyyttä ja suosiota, mutta hiljalleen kipusi Billboardin Hot -listan vuoden 2012 viidenneksi suosituimmaksi lauluksi, eli puhutaan niin kutsutusta "sleeper hitistä". (TV Tropes Foundation 2013.) RIAA:n (Record Industry Association of America) mukaan "Lights" on ylittänyt Yhdysvalloissa nelinkertaisen multiplatinallevyn rajan eli käytännössä yli viisi miljoonaa myytyä singleä. (RIAA 2013.)

4.1 Tunnelma ja teksti

Tunnelma kappaleessa on melankolinen, haikea, ehkä synkkäkin ja tyyli elektroninen, tanssittava, 80-luvun vaikutteita sisältävä pop-kappale. Teksti kertoo Gouldingin omien

sanojen mukaan pimeään pelosta ja sisältääkin melko synkkiä säkeitä, kuten "And I'm not sleeping now, the dark is too hard to beat." ja "Noises, I play within my head/ Touch my own skin and hope that I'm still breathing." Kertosäe kuitenkin tuo toivoa aloitussäkeessä: "You show the lights that stop me turn to stone". (Smith, Courtney E., Luttrell, Robyn 2012.) Tekstin aihe on mielestäni tavanomaista erikoisempi ja syvällisempi muuta pop-maailmaa tarkastellessa, eikä perustu tämän hetken "hook"¹ ajatteluun.

4.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

Kappaleen sävellaji on G#-mollin ja koko kappaleen ajan sointukulkuna G#m - F# - E - C#m, sointuasteina Im - bVII - VI - IVm tai rinnakaisduurin sointuasteina VIm - V - IV - IIm. Melodian ambitus eli ääniala on f# - d#2 (tai F#3 - D#5) ja pohjautuu vahvasti G#m-pentatoniseen asteikkoon. Gouldingin äänenväri on huokoinen, herkkä ja ns. dynaamisesti oikukas.

Tahtilaji on 4/4, tempo 120 iskuja minuutissa ja kappaleen pituus 3:31min. Sointukulussa on kappaletta eteenpäin kantava rytmisen toistuvuus, jossa toinen ja neljäs sointu vaihtuvat edellisen tahdin viimeiselle kahdeksasosalle. Säkeistön melodiat ovat rytmiltään sulavalinjaisempia ja kaarevia, kun taas kertosäkeen melodia on rytmisempi ja iskevempi mm. tahdin jälkimmäisten kahdeksasosien korostamisen johdosta.

4.3 Rakenne ja tuotanto

"Lights" rakentuu seuraavasti: INTRO, A1, PRE1, B1, A2, PRE2, B2, POST1, B3, POST2. Kappaleen introna (INTRO) on pehmeä elektronien sekvenssi, joka säilyy taustalla koko kappaleen ajan. Ensimmäisessä säkeistössä (A1) mukaan lisätään neljäsosia soittava bassorumpu ja plektralla kahdeksasosia soittava basso, molemmissa taajuuskaista on laaja, taustalla myös toinen pehmeä bassorumpu, joka rikkoo rytmiä kahden tahdin välein. Ensimmäisessä pre-choruksessa (PRE1) hi-hat ja virveli lisätään, joista hi-hat soittaa heikoille kahdeksasosille ja virveli korostaa tahdin toista ja neljättä neljäsosaa. Pre-choruksen lopussa kuullaan efektinä laulusta tehty leikely pitkä sävel. Tomifilli

¹ "Hook" on populaarimusiikissa käytettävä musiikillinen idea, joka herättää kuulijan mielenkiinnon ja jää soimaan kuulijan mieleen. (English Wikipedia 2013.)

yhdistettynä pellin iskuun siirtää kappaleen ensimmäisen kertosäkeen (B1), jossa kappale avautuu isommaksi 80-luku -vaikutteisten basson ja koskettimien korostaessa sointukulun iskuja. Taustalla myös hiljaisesti akustinen kitara ja jonkinlainen kellopeli. Lauluun lisätään melodiatuplauksia levittämään laulua, oktaavistemmat, sekä "home" sanalle korostusstemmat. Kertosäkeen puolella välissä rumpufilli pelti-iskun kera ja kirkkautta avataan synteettisillä jousilla. Kertosäkeen loppuun isku toiseksi viimeisen tahdin viimeiselle kahdeksasosalle sekä tahdin pituinen tauko viimeisen soinnun soudessa.

Rumpufillin kautta toiseen säkeistöön (A2), joka on sisällöltään samanlainen kuin ensimmäisen säkeistön toinen puolisko, lukuunottamatta mausteena käytettyä lauluefektiä, joka ilmenee osan neljännellä tahdilla sekä melodista variointia. Toisessa pre-choruksessa (PRE2) uusina elementtinä ilmestyvät synteettinen sello ja stemmat kahdessa viimeisessä laulufraasissa. Toinen kertosäe (B2) on sisällöltään samanlainen kuin B1:n jälkimmäinen puoli, lisätynä stemmat sanalle "calling". Post-chorus (POST1) on käytännössä kertosäe, jossa laulu on korvattu lauluefektilä, joka toistaa sanaa "lights". C-osan loppussa vastaan tulee tauko tai ns. "droppi"², jossa syntetisaattoria "pitch bendataan"³ eli sävelkorkeutta taivutetaan matalaksi ja kaikki muu vaimenee täksi aikaa. Pienen ylöspäin 'pitch bendauksen' jälkeen alkaa kolmas kertosäe (B3), joka on yhtäläinen B2:n kanssa, lukuunottamatta pieniä mausteita. Tämän jälkeen toistetaan post-chorus (POST2), joka on samanlainen kuin POST1, lisätynä Gouldingin ad lib laulua. Kappale päättyy riisuttuun versioon intron elektronisesta sekvenssistä.

4.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Vaikutelma Ellie Gouldingin imagosta on taiteellinen, herkkä, naisellinen ja indie, ja arvioin kohderyhmän olevan 20-30 vuotiaat nuoret aikuiset, kenties naiset, jotka ihailevat Gouldingin uskallusta olla valtavirrasta poikkeava, kuten kollegansa Björk.

² Musiikkiutuotannossa käytetään termiä "drop", kun tuotannossa tulee tehosteellinen tauko tai intensiteetin pudotus. Esimerkiksi siirtymä säkeistöstä kertsiiin voi olla toteutettu dropin kautta.

³ "Pitch bending" tarkoittaa äänen korkeuden säätöä ylös tai alas.

Kappale on todennäköisesti levinnyt kuuntelijalta toiselle, mistä syy hitaaseen mutta varmaan suosioon.

5 Sijalla 4: "Payphone" - Maroon 5 feat. Wiz Khalifa

"Payphone" on menestyssingle yhdysvaltalaisen, jo lähes kaksikymmentä vuotta koossa olleen Maroon 5 -yhtyeen neljänneltä täyspitkältä albumilta "Overexposed" ja sen ovat kirjoittaneet Adam Levine, Benny Blanco, Ammar Malik, Robopop, Shellback, sekä kappaleessa vieraileva rap-artisti Wiz Khalifa. Tuottajana ovat toimineet Max Martinin kollega, ruotsalainen Shellback sekä amerikkalainen Benny Blanco, toisin sanoen kovan

tason pop-tuottajat. Kappale debytoi heti ensimmäisellä viikolla Billboard Pop Charts -listan sijalla 21 ja nousi myöhemmin samaisen listan ykköspaikalle, jolloin yhtye saavutti neljännen ykkössinglensä. Kappale olisi mahdollisesti noussut Billboard Hot -listan ykkössijalle, elleivät "Gotyen Somebody That I Used To Know" ja Carly Rae Japsenin "Call Me Maybe" olisi olleet suosiossa samoihin aikoihin. Yhtye esitti "Payphonon" ensimmäistä kertaa televisiossa The Voice -laulukilpailussa, jossa laulaja Adam Levine toimi myös tuomarina. Muita promootioesityksiä ovat olleet mm. Iso-Britannian The Voice -finaali sekä Today Show, joka on yksi suosituimmista amerikkalaisista aamun TV-ohjelmista. (English Wikipedia 2013.) "Payphone" on RIAA:n mukaan myynyt Yhdysvalloissa viisinkertaista multiplatinaa eli yli kuusi miljoonaa singleä. (RIAA 2013.)

5.1 Tunnelma ja teksti

Kappaleen tunnelma on toiveikas, kirkas, avoin, energinen ja tyyliltään melodinen pop-kappale maustettuna urbaanilla rytmiikalla. Estetiikka edustaa lähes täydellisesti 2010-luvun alkupuolen popmusiikkia ja perustuu vahvasti "hookkeihin". Voisi oikeastaan sanoa, että kappale on koukkuu kourun perään tarkasti jäsenneltyine osineen. Teksti, musiikin tunnelmasta riippumatta, kuitenkin kertoo epäonnistuneesta rakkaudesta ja on karvas tilitys sisältäen muutaman mielestäni tarpeettoman ja kornin säkeen kuten "all those fairytales are full of shit".

Teksti onkin saanut mediassa kritiikkiä mm. siitä, että ajatus "payphonesta" tuntuu melko kaukaa haetulta, ikäänkuin tekstittäjä olisi keksinyt satunnaisen asian, josta kirjottaa. Jotkut kuitenkin vihjaavat, että "payphone" eli puhelinautomaatti tai puhelinkoppi symboloisi mennyttä aikaa ja laulaja yrittää "soittaa kotiin" ja haikailee menneitä aikoja (säkeessä "I'm at a payphone trying to call home"). Tämän lisäksi kappaleen C-osaa, jossa räppäri Wiz Khalifa avaa sanaisen arkkunsa on kritisoitu tarpeettomana, ja myös omasta mielestäni versio ilman rap-osuutta on paljon yhtenäisempi.

5.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

"Payphonen" sävellaji on B-duuri, ja vallitsevana sointukiertona koko kappaleen ajan on E - B - G#m - F#, sointuasteina (IV - I - VIIm - V). Soinnut ovat kuitenkin riisuttuja funktionaalisuudesta ja näin ollen sävyltään avonaisia. Melodia liikkuu sävelten a# ja c#2 (tai A#3 - C#5) välillä ja perustuu B-duuri asteikkoon. Kertosäkeen melodiasta on kuitenkin tuotava esille sen monimutkaisuus verrattuna moniin muihin vuoden 2012 radiossa soiviin pop-teoksiin sointuun nähden epätyypillisten sävelien alleviivaamisen (E-duurissa seksti ja B-duurissa kvartti) sekä 'kiipeilevän' sävelkulkunsa osalta. Laulajan (Adam Levine) äänenväri on prosessoitu, nasaali ja dynaamisesti tasainen korkea miesääni.

Kappaleen tahtilaji on 4/4, tempo 110 iskua minuutissa ja kappaleen kesto 3:51 (ilman rap-osuutta 3:42). Rytmisen perustus on tasaisissa neljäsosissa, jota melodia rikkoo säkeistössä (A) kuudestoistaosuottien synkopoinnilla, pre-choruksessa (PRE) toistuvan rytmikuvion pisteellisillä kahdeksaosanuoteilla, kertosäkeessä (B) korostamalla heikkoja kahdeksasosia, sekä post-choruksessa (POST) peräkkäisillä pisteellisillä kahdeksasosanuoteilla. Kappaleessa on osakohtaisesti ja täsmällisesti määritelty rytmisen sisältö.

5.3 Rakenne ja tuotanto

Kappaleen rakenne on: B, A1, PRE1, B1, POST1, A2, PRE2, B2, POST2, C (rap), B3, POST3. Introna toimii kertosäe (B), jossa esitellään kertosäkeen iskevä melodia säestettynä filtteröidyillä kitaroilla ja pianokuviolla. Laulussa on roimasti delaytä ja muuta prosessointia. Filtteröintiä aukaistaan intron loppua kohti ja loppuun tehdään

pysähdys "pitch bendillä" alaspäin siirtymäksi ensimmäiseen säkeistöön. Ensimmäinen säkeistö (A1) lähtee käyntiin neljäsosabassorummulla sekä marssimaisella virveli-idealla, taustalla sama pianokuvio kuin alussa. Puolessa välissä säkeistöä mukaan tulee kuudestoistaosia soittava basso. Pre-choruksessa (PRE1) lisätään kahdeksasosakitarat ja laulustemma. Pre-choruksen ja kertosäkeen taitteeseen on liitetty "reverse cymbal"⁴, joka alkaa PRE1:n toiseksi viimeisen tahdin ykköseltä ja päättyy viimeisen tahdin kolmannelle iskulle, jossa tehdään kahden neljäsosan mittainen tauko, antaen tilaa kohotahdilta alkavalle, kertosäkeen ensimmäiselle laulufraasille "I'm at the payphone" ja luoden lisäenergiaa kertosäkeen alulle. Kertosäe (B1) räjähtää käyntiin täynnä tavaraa, jota on vaikea erotella. Laulussa soi pelkkä melodia, joka on tuplattu, kirkkaat synteettiset jouset täyttävät kaistan, basso muuttuu pumppaavaksi (bassorummun kanssa side-chainatuksi⁵) pitkäksi linjaksi, neljäsosabassorumpu jatkaa, taustalla marssimainen virveli jatkaa, mutta sen lisäksi korostetaan joka tahdin neljättä iskua erillisillä sampleilla. Post-choruksessa (POST1) lisätään vielä kuudestoistaosia soittava tamburiini sekä laulustemmoja, sekä synteettinen jousiobligato.

Lyhyt, neljäsosan mittainen reverse cymbal post-choruksen lopussa siirtää osan toiseen säkeistöön (A2), jonka ensimmäisellä tahdilla rummut ovat tauolla. Tauon lopussa ilmenevän bassorumpufillin kautta säkeistö jatkuu samaan tyyliin kuin A1, mutta sekaan lisätään akustisen kitaran pitkät soinnut tahtien alkuun, sekä laulullisesti stemmoja ja fillailua. Toinen pre-chorus (PRE2) on yhtäläinen PRE1:n kanssa, lisänä pientä laulu ad-libia. Siirtymä toiseen kertosäkeeseen on yhtäläinen aikaisemman kanssa: reverse cymbal ja kaksi neljäsosaa taukoa. Toinen kertosäe (B2) on muuten samanlainen B1:n kanssa, mutta tamburiini aloittaa kuudestoistaosien soittamisen heti ja lauluun lisätään stemmoja sekä fillailua. B2:n jälkiosuus (POST2) on samanlainen kuin POST1, lievillä vokaalivariaatioilla.

Wiz Khalifa ilmoittaa osuutensa alkamisesta POST2:n loppuilla kuultavassa hekottelussa. Rap-osuus (C) kuljetaan neljän tahdin erissä, ensiksi pehmeää bassorumpua sormien napsuttelu -samplella sekä taustalla liukuva kahdeksasosia soittava 'ujellus'. Seuraavalle neljälle lisätään TR808 -virveli. Fillin kautta alkaa kuudestoistaosatriangeli ja lisätään harmonisia elementtejä. Rap-osuuden lopussa kaksi viimeistä tahtia ovat rumpujen

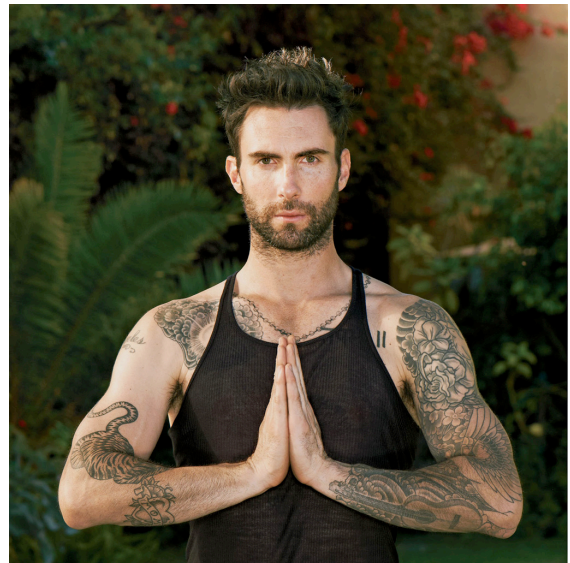
⁴ Äänitetty symbaali-isku, joka on musiikkiteknologialla käännetty väärinpäin.

⁵ Side-chain kompressoinnilla tarkoitetaan miksaustekniikkaa, jossa ulkoinen signaali ohjaa kohdesignaalin kompressoinnin tasoa. (Soundzone.info 2009.) Yleisin esimerkki on basso, jota bassorumpu ohjaa "pumppaavaksi".

osalta taukoa, harmoniasoitinten filteröintiä avataan ja lopuksi 808 -virvelillä fillataan viimeinen kertosaäe alkavaksi reverse cymbaalin kera. Viimeinen kertosaäe (B3) on identtinen B2:n kanssa, mutta lisäksi vielä lisää ad-lib lauluosuuksia. Samoin on post-choruksen kanssa (POST3). Pohjien osalta viimeisen tahdin loppuun soitetaan reverse cymbal, ja kappale ikään kuin 'imaistaan' loppumaan tahdin ykköselle. Kappale loppuu fraasiin "I'm on the payphone" ja sana "payphone" jää soimaan viimeiseksi kuultavaksi asiaksi.

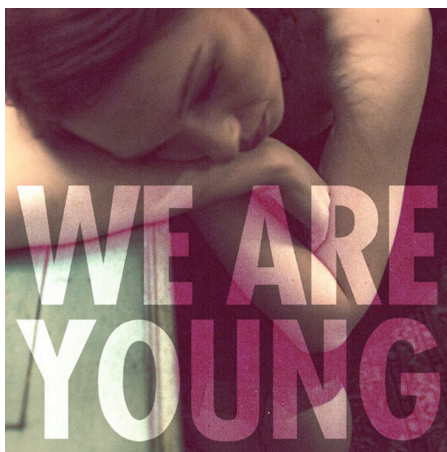
5.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Maroon 5 edustaa mielestäni täydellisesti 2010-luvun valtavirtaa, ja sanoisin kohdeyleisön olevan 17-25 vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Imago personoituu Adam Levineen, josta nopea vaikutelma on hieman omahyväinen paha poika tai "rich-boy". Maroon 5 saavutti suuremman suosion vuonna 2004 levyllään "Songs About Jane", josta mainittakoon läpimurtosingle "This Love". Tyyli on muuttunut noista ajoista (jolloin

Maroon 5:n musiikki oli funk-sävytteisempää) enemmän valtavirtaa kalastelevaan poppiin. Yhtye on vertaamistani vuoden 2012 Billboard Hot Top viidestä artistista ainoa, jolla on aikaisempaa läpimurtoa, listahistoriaa ja tätä kautta myös fanikantaa.

6 Sijalla 3: "We Are Young" - Fun feat. Janelle Monae

"We Are Young" on yhdysvaltalaisen Fun -yhtyeen läpimurtohitti albumilta "Some Nights" (2012) ja sen ovat kirjoittaneet Nate Ruess, Andrew Dost, Jack Antonoff sekä kappaleen tuottaja Jeffrey Bhasker. Kappale julkaistiin jo syksyllä 2011, mutta alkoi keräämään suurempaa suosiota vasta kun se

”coveroitiin”⁶ yhdysvaltalaisessa TV-sarjassa ”Glee”. Kun Glee Castin versio kappaleesta saavutti listasuosiota, autovalmistaja Chevrolet halusi käyttää alkuperäistä versiota ”Sonic” -mallinsa mainoksessa Super Bowl XLVI:n yhteydessä, joka on tällä hetkellä Yhdysvaltojen katsotuin televisio-ohjelma. Pian ”We Are Young” nousi räjähdysmäisesti Billboard Hot listan ykköseksi ja pysyi kärkipaikalla kuusi viikkoa peräkkäin. Kappale teki myös historiaa digitaalisessa myynnissä, myyden 300,000 kappaletta viikossa seitsemän viikon ajan. (English Wikipedia 2013.) RIAA on myöntänyt kappaleelle viisinkertaisen multiplatinalevyn, mikä käytännössä tarkoittaa yli kuutta miljoonaa myytyä singleä. Kappale voitti myös Grammy -palkinnon sarjassa ”Song of the Year”. (RIAA 2013.)

6.1 Tunnelma ja teksti

Kappaleen tunnelma on mielestäni melodramaattinen, lievästi maaninen, iloinen ja välinpitämätön samaan aikaan. Tyyliään kappale on powerpopia, indiepopia ja hiphoppia sekoittava ”anthem”⁷. Sointukulusta tulee mieleen 50-luvun sävyt, kuten Ben E. Kingin ”Stand By Me” ja laulutyylistä/-harmonioista Queen. Laulaja Nate Ruessin mukaan laulun teksti on kirjoitettu hänen kautta aikain huonoimman juomiskokemuksensa jälkeen. Tämä selittää esimerkiksi säkeet ”so if by the time the bar closes and you feel like falling down I’ll carry you home” tai ”so let’s raise a cup, ’cause I found someone to carry me home”. Kertosäkeen aloitusfraasi ”tonight we are young” on takuuvarma ”hookki”, koukku tai niin sanottu ’korvamato’. Janelle Monáen osuutta kappaleessa voisi kutsua osuutensa pituuden ja sisällön takia täysin tarpeettomaksi vierailuksi.

6.2 Melodinen ja rytminen sisältö

”We Are Young” kulkee F-duurista. Intron A-osien sointukulku (iA) on F - Dm - Gm - Bb - C, sointuasteina I - VIIm - IIm - IV - V. Pre-choruksen (PRE) sointukulku on Gm, Am - Dm, C, Bb - Bb, C, sointuasteina IIm, IIIIm - VIIm, V, IV - IV, V. Kertosäkeiden (B) sointukulku on F - Dm - Bb - F/C, C, eli I - IIm - IV - I/5 - V. Hitaamman säkeistön (A3) sointukulku on F - Dm - Gm - Bb, C, toisin sanoen I - VIIm - IIm - IV - V. C-osien (C)

⁶ Kun artisti esittää toisen artistin kappaleen, puhutaan cover-versiosta.

⁷ Tietyn ihmisryhmän yhteinen merkittävä laulu, kuten kansallislaulu. (Merriam-Webster Dictionary 2013.)

sointukulku on F - Bb - F/A - C, asteina I - IV - I/3 - V. Toistuvana elementtinä on aloittaminen F-duurista (I-asteelta) ja siirtyminen D-molliin (VI -asteelle). Laulumelodian ambitus on välillä c1 - bb2 (tai C4 - Bb5) ja perustuu F-duuri skaalaan. Kertosäkeen melodia koruineen muistuttaa jollain tavalla 50-luvun melodioita. Vokalisti Nate Ruessin äänensävy on terävä, säkeistössä 'nynnyinen', mutta kertosäkeessä dramaattisen voimakas korkea miesääni.

Kappale jakautuu kahteen osaan, introon ja varsinaiseen kappaleeseen. Tahtilaji koko pituudelta on 4/4, intron tempo 116 iskua minuutissa, varsinaisen kappaleen tempo 92 iskua minuutissa, ja kappaleen kokonaiskesto on 4:11. Intron vallitseva rytmien tekijä on tahdin pituinen kahdeksaosatomikomppi, jossa korostetaan ensimmäistä, neljättä ja seitsemättä iskua. Laulun rytmitys on puheenomainen ja vapaa rytmisen pohjan rinnalla. Varsinainen kappale perustuu massiiviseen, hip-hop tyyliin rumpukomppiin, jonka yllä lepää mahtipontinen ja pitkälinjainen melodia.

6.3 Rakenne ja tuotanto

Kappaleen (pop-maailmassa poikkeuksellinen) rakenne on: INTRO, iA1, iA2, PRE1, B1, A3, B2, C, C2, B3, B4, PRE2. Kappale alkaa neljän tahdin tomikomppilla (INTRO) ja siirtyy pitkien pianosointujen säestämänä kertomuksenomaiseen säkeistöön (iA1). Intron toisessa säkeistössä (iA2) piano alkaa soittamaan sointuarpeggiota ja rytmiin lisätään marssivirveli. Yhtäkkiä intro loppuu kuin seinään (PRE1), tempo hidastuu ja pelkkien pitkien pianosointujen säestämänä laulu pohjustaa siirtymän "I'll carry you home tonight", josta sanan "tonight" kohdalla alkaa ensimmäinen kertosäe (B1). Kertosäe on massiivinen sisältäen laajakaistaisen synteettisaattoribasson ja lyttyyn kompressoitua hiphop -rummut. Piano tuo tiheyttä rytmiin soittamalla kahdeksasosia 50-luvun tyyliin ja monta kertaa tuplattu laulu täyttää loput kaistasta. Kertosäe loppuu tyylikkäästi isoon purkautuvaan lauluharmoniaan sanoille "the sun" ja tahdin mittaiseen taukoon.

Tunnelma kasvaa siirryttäessä säkeistöön (A3), jossa mukaan liittyy sähkökitara iskuineen sekä torvisektio. Laulu on kauttaaltaan tuplattu ja siirtymä kertosäkeeseen toteutetaan riisumalla rumpukomppi pois viimeiseltä tahdilta ja lisäämällä bassolinjan nousu pienellä hidastuksella. Toinen kertosäe (B2) on kuin B1, mutta kuulostaisi siltä että synteettisaattoribasson lisäksi normaali basso soittaa kahdeksasosia ja tuuba tm.

soittaa myös bassolinjaa. Taite C-osaan mentäessä toteutaan samalla tavalla kuin B1-A3 taite. C-osan alkupuolella (C1) instrumentaatio on samantyyppinen kuin A3:ssa, mutta Janelle Monae laulaa pehmeästi "carry me home tonight" fraasia, ja Ruess laulaa voimakkaasti taustalla 'lallatusta' ja muita stemmoja. C-osan jälkipuolelle (C2) siirryttäessä intensiteetti kasvaa, 'lallatus' jatkuu ja Ruess palaa solistin asemaan, ja C-osan lopussa taustalla pehmenettynä olleen syntetisaattorimatton filteriä avataan ja korkeat taajudet piiskaavat korvia luoden kappaleen kliimaksin. Kliimaksista siirrytään riisuttuun kertosäkeeseen (B3), jossa rumpukomppi jatkaa, basso on riisuttu pois ja säästämään ilmestyy analogityyppinen syntetisaattorimatto. Urut soittavat osan loppuun "sweepin"⁸ korostamaan kertosäkeen kertausta (B4), joka on sisällöltään samanlainen kuin B2. Kertosäkeen lopussa toistuvan vokaaliharmoniatauon myötä kappale lopettaa osaan (PRE2), joka on identtinen ensimmäistä kertosäettä edeltävään osaan PRE1, mutta päättyy toonikalle sanalle "tonight".

6.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Yhtyeen imagosta tulee mieleen hipsterit, indie, sekoilu, luova hulluus ja poikamainen vekkulus. Joissain "Some Nights"-levyn promokuvissa yhtyeen jäsenet ovat pukeutuneet tyylikkäästi

mustiin pukuihin hiukset sliipattuina, ikään kuin alleviivaten 50-luvun vaikutteita. Arvelisin kohderyhmän olevan 18-30 -vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset.

⁸ Musiikkituotannossa, voimistuvaa ääntä joka on yleensä osien taitteessa, esimerkiksi symbaalia tai pianoa, joka on käännetty väärinpäin, kutsutaan sweepiksi tai reverse sweepiksi.

7 Sijalla 2: "Call Me Maybe" - Carly Rae Jepsen

"Call Me Maybe" on maailmanlaajuinen menestyssingle kanadalaisen Carly Rae Jepsenin debyyttialbumilta "Kiss" (2012). Sen ovat kirjoittaneet Jepsenin lisäksi Tavish Crowe ja kappaleen tuottaja Josh Ramsay. Jepsen ja Crowe kirjoittivat laulun aluksi folk-tyyliseksi, mutta tuottaja Ramsayn käsittelyssä kappaleesta syntyi pop-helmi. Jepsenin mukaan laulu syntyi helposti, mitään suurempaa miettimättä. (Muchmusic.com

2012.) Kuitenkin eittämättä suurin syy kappaleen laajempaan menestykseen on Justin Bieberin twitter-päivitys, jossa Bieber kehuu kappaleen olevan "tarttuvin koskaan kuulemansa kappale". Mainittakoon, että kirjoitushetkellä Bieberin Twitter -tilillä on yli 47 miljoonaa seuraajaa. (Twitter.com 2011.) Bieberin hehkutuksen ansiosta hänen managerinsa ja School Boy Recordsin omistaja Scooter Braun löysi Jepsenin ja teki sopimuksen hänen kanssaan. (Lau, Melody 2012.) Kesällä 2012 kappale löi kansainvälisesti läpi ja nousi Billboard Hot -listan ykköseksi, joten ei liene ihme että sitä kutsuttiin vuoden "kesäbiisiksi". (Billboard 2012.) "Call Me Maybe" oli mm. kansainvälisesti vuoden 2012 menestynein digitaalinen single ja myi 12,5 miljoonaa kappaletta. RIAA onkin myöntänyt kappaleelle yhdeksänkertaisen multiplatinalevyn. (RIAA 2013.)

7.1 Tunnelma ja teksti

Kappale on tunnelmaltaan aurinkoinen, mieltä nostattava, viaton ja hyväntuulinen, sekä tyyliltään tanssittava, disneymäinen, teineille sopiva 2010-luvun valtavirran 'purkkapop-ralli'. Teksti kertoo ihastuksesta ja toivosta että ihastuksen kohde vastaisi tunteisiin samalla tavalla. Tätä avaakin esimerkiksi kappaleen "hooklinen" sisältävä säe: "Here's my number, so call me maybe".

7.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

"Call Me Mayben" sävellaji on G-duuri ja koko kappaleen ajan sointukierto on C - G, D - Em, C - G, D eli sointuasteissa IV - I, V - VI, IV - I, V. Huomattavaa on että

kappaleen harmonia on rakentunut vahvasti neljännen asteen ympärille. Jepsenin laulun ambitus on välillä g - c2 (tai G3 - C5) ja äänensävy sympaattinen, pehmeä ja jollain tavalla tutun oloinen. Melodia rakentuu G-duurisävelasteoikolle. Säkeistössä (A) melodia pyörii B-sävelen ympärillä, jolloin suhteessa C-duurisointuun soiva sävel on suuri septimi eli maj7 ja toiseen sointuun D suuri seksti. Pre-choruksen (PRE) melodia on alaspäin liikkuvaa pentatonista duuriasteikkoa. Kertosäe (B) perustuu duurikolmisointuun ja laajojen hyppyjen vuoksi melodia on tuore verrattuna muihin kuulemiini vuoden 2012 pop-kappaleisiin, lukuunottamatta "Payphonea".

Tahtilaji kappaleessa on 4/4, tempo 120 iskua minuutissa ja kappaleen kesto on 3:14 minuuttia. Rytmii rakentuu säkeistössä (A) tasaiselle neljäsosabassorumulle, jota koneelliset pizzicato-jouset täydentävät korostamalla tahdin heikkoja kahdeksaosia. Kertosäkeessä neljäsosabassorumpu jatkaa pohjalla, mutta noteerattavin elementti on sointuja alleviivaava "jousiriffi", johon basso ja sähkökitara yhtyvät. Melodiat ovat rytmisesti selkeästi jäsenneiltyjä, kuten Maroon 5:n "Payphone" -kappaleessa. Säkeistö (A) perustuu kahdeksasosille, jossa tahdin viimeinen ja seuraavan tahdin ensimmäinen kahdeksasosa sidotaan kaarella. Pre-chorus (PRE) on rytmisesti tiheimpi sisältäen synkopoituja kuudestoistaosia. Kertosäkeen (B) rytmitys on pre-choruksen kaltainen, mutta tiheydeltään avarampi.

7.3 Rakenne ja tuotanto

Kappaleen rakenne on INTRO, A1, PRE, B1, A2, PRE, B2, POST1, C, B3½, POST2. Kappale alkaa (INTRO) kahdeksasosa jousipizzicato -riffillä, jossa korostetaan tahdin heikkoja kahdeksasosia. Säkeistössä (A1) sisään astuu neljäsosia soittava bassorumpu, sekä kahdeksasosia 'demppaava'⁹ kitara, jonka voisi sanoa perustuvan kappaleen rytmiselle avaimelle (ensimmäisen tahdin viimeinen ja sitä seuraavan tahdin toinen kahdeksasosa korostetaan). Ensimmäinen pre-chorus (PRE1) on puolet lyhyempi kuin A-osa, siihen lisätään kahdeksasosabasso, hi-hat, mieto virveli, stemmoja, taustalla kasvava rumpulooppi ja lopuksi tahdin mittainen 'sweepi' sekä tauko viimeiselle neljäsosalle, joka luo hypyn kertosäkeeseen ja tekee siitä iskevemmän. Kertosäkeessä (B1) vahvempi rumpukomppi ottaa vallan bassorummun soittaessa neljäsosia ja virvelin korostaessa toista ja neljättä neljäsosaa. Komppia täydentää heikkoja kahdeksasosia

⁹ Demppaaminen tarkoittaa kitaransoitossa kielten soinnin rajoittamista osittain tai kokonaan. (Guitar Principles 2009.)

korostava kuudestoistaosa-shaker. Jouset ja basso soittavat yhdessä katkeilevaa riffiä, jossa iskut asettuvat kappaleen rytmiselle avaimelle ja laulu on tuplattu kautta linjan. Nopea jousiarpeggio ylhäältä alas toimii fillinä kertosäkeen puoliväliin, jossa sähkökitara liittyy kvinttisoinnuin riffiin, toinen sähkökitara alkaa soittaa funk-tyylistä kuudestoistaosapyöritystä, rumpukomppiin lisätään avoin hi-hat heikoille kahdeksasosille ja näiden lisäksi lauluun lisätään stemmat. Aikaisemmin esiintynyt jousiarpeggio-filli leikkaa kertosäkeen päättyneeksi ja kahden tahdin ajaksi vuoron saavat hi-hat ja shaker-looppi väärinpäin käännetyn pianokvintin kanssa (reverse piano sweep).

Toinen säkeistö (A2) on A1 yhdistettynä PRE1:ssä esiintyneisiin elementteihin, kuten hi-hat ja miedompia virveli. Toinen pre-chorus (PRE2) on PRE1, johon on lisätty hienovaraisesti lisää massaa kuten avokieliä demppaava sähkökitara ja lopun sweepin lisäksi ylöspäin "pitch bendattu" looppi. Toinen kertosäe (B2) on identtinen B1 kanssa. Post-choruksen (POST1) sovitusta on samanlainen kuin B-osassa, mutta lisäksi ilmestyy sähkökitaralead, joka soittaa pitkiä pisteellisiä neljäsosia. Jousiarpeggion ja alaspäin pitch bendatun loopin kautta C-osaan (C), joka alkaa pelkällä kertosäkeen jousiriffillä, taustalla lauludelayn soidessa. Jousiarpeggio valmistelelee C-osan kasvatus, jossa sähkökitara sekä basso liittyvät pääriffiin Jepsenin laulaessa kertosäkeen loppufraasit. Sweepin myötä kasvatus leikataan tauoksi kahdelle viimeisellä neljäsosalle, jossa jäljelle jää fraasi "call me maybe". Tauon jälkeen B-osan jälkipuolisko (B3½), joka on identtinen B2:n kanssa ja post-chorus (POST2), joka on identtinen POST1:n kanssa. Kappale päätty sanoille "so call me maybe" ja loppuun jätetään soimaan alun jousipizzicato, joka pitch bendataan alas.

7.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Carly Rae Jepsenin imago luo yhteyden viattomaan teinimusiikkiin ja purkkapoppiin. Uskoisin kohderyhmän olevan 13-20 vuotiaat nuoret ja varsinkin teini-ikäiset tytöt, joihin tekstin sisältö ihastumisesta uppoaa varsin hyvin. Voin vain kuvitella kuinka moni teini käytti tämän biisin fraaseja tunnustaessaan ihastuksensa.

8 Sijalla 1: "Somebody That I Used To Know" - Gotye feat. Kimbra

"Somebody That I Used To Know" on belgialais-australialaisen Gotyen, eli Wally De Backerin kansainvälinen läpimurtosingle albumiltaan "Making Mirrors" (2011). Gotye on kirjoittanut ja tuottanut kappaleen itse ja kappaleella duetoi uusiseelantilainen laulaja Kimbra. Kappale perustuu kitaraloppuihin, joka on sämplätty brasilialaisen jazzkitaristin Luiz Bonfán kappaleesta "Seville" (1967). Kerrotaan, että Bonfán perikunta

on tienannut sämpläyksen johdosta jo yli miljoona dollaria. (Quinn, Karl 2012.) Kappaletta esitettiin vuonna 2012 mm. "Saturday Night Live" talk-showssa sekä kilpailijoiden esittämänä "The Voice" ja "American Idol" -laulukilpailuissa. Tämän lisäksi Katy Perry ja Ashton Kutcher promotoivat kappaletta twittereissään ja kappale coveroitiin TV-sarjassa "Glee" (samassa missä Funin "We Are Young" coveroitiin). Gotye voitti kappaleellaan Grammy-palkinnot "Record Of The Year", "Best Pop Duo/ Group Performance" sekä "Best Alternative Album". (Avlon, Hayley 2013.) RIAA on myöntänyt kappaleelle seitsenkertaisen multiplatinallevyn (RIAA 2013.) ja kappale oli kansainvälisesti toiseksi myydyin digitaalinen single Carly Rae Jepsenin "Call Me Mayben" jälkeen. (IFPI 2013.)

8.1 Tunnelma ja teksti

"Somebody That I Used To Know" on tunnelmaltaan pehmeä, mielteliäs, melankolinen, kertosaäkeiden osalta katkera ja tyyliltään 80-luvusta vaikutteita ottanut (mm. Phil Collins tai Peter Gabriel tulevat mieleen) indiepop -kappale. Teksti kertoo kariutuneesta parisuhteesta ja musiikin tunnelma ja laulutulkinnat sulautuvat loistavasti yhteen. Kappale on duetto, jossa Gotye pohtii rikkoontunutta suhdettaan ja sen aiheuttamia sisäisiä ristiriitojaan säkeistössä fraasein: "Told myself that you were right for me, but felt so lonely in your company" tai myöhemmin "I'll admit that I was glad that it was over". Kertosäkeessä Gotye kuitenkin laulaa katkerasti sitä, että tyttö katosi elämästään kokonaan: "But you didn't have to cut me off / make out like it never happened and that we were nothing". Kimbran säkeistö (A3) toimii ikäänkuin ex-tyttöystävän vastineena Gotyen pohdinnoille, selittäen syytä eroon: "Now and then I think of all the times you screwed me over / but had me believing it was always something that I'd

done”. Lopulta Kimbra kuittaa, että koko suhteen ajan Gotye vain haikaili entisten heilojensa perään: “You said that you could let it go / and I wouldn't catch you hung up on somebody that you used to know”.

8.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

Kappaleen sävellaji on D-molli, ja kappaleen sointukulku rakentuu D-mollin ja C-duurin edestakaiselle liikkeelle, eli mollin sointuasteissa Im, bVII - Im, bVII tai rinnakkaisduurissa VIm, V - VIm, V. Kertosäkeessä lisäksi kierto on lisätään Bb-duuri, eli kuluksi vaihtuu Dm, C - Bb, C, sointuasteissa Im, bVII - VI, bVII ja rinnakkaisduurissa VIm, V - IV, V. Poikkeuksena joukossa on kolmannen säkeistön loppuosaa (PRE), jossa sointu pysyy hetken aikaa bVII asteella. Gotyen ambitus on välillä c - c2 (C3-C5), Kimbran välillä d1-c2 (D4-C5) ja molempien äänensävy on aluksi pehmeän huokoinen, mutta kertosäkeessä iso ja terävä. Melodia rakentuu luonnollisen mollin ympärille, säkeistöt sisältävät saman melodisen juuren, mutta jokainen niistä on erilainen. Kertosäkeen melodia on jäsennellympi ja selkeä, mutta kautta linjan tuntuu siltä, että teksti tekstin ehdoilla mennään sävellyksellisesti.

Tahtilaji on 4/4, tempo 129 iskua minuutissa ja kappaleen kesto 4:05 minuuttia. Rytmiksi on leikkitelevä, keinuva ja sisältää beguine -kuvion tapaisia elementtejä. Bassosävel toistaa kaavaa: pisteellinen neljäsosa, jonka perään soitetaan kahdeksasosa. Kuten aikaisemmin totesin, tuntuu siltä että teksti on ollut ennen melodiaa, joten laulumelodia rytmittyy pääasiassa kahdeksasosanuoteille ja elää sen mukaan mitä teksti tuo tullessaan.

8.3 Rakente ja tuotanto

Kappaleen rakenne on: INTRO, A1, BRIDGE1, A2, B1, POST1, BRIDGE2, A3½, PRE, B3, POST2, OUTRO. Tuotannollisesti kappale on hyvin rikas ja muunteleva verrattuna toveriinsä karkiviisikossa. Kappale alkaa sämplätyllä kitaraloopilla, johon pian lisätään intron teemaa soittava ksylofoni ja toinen kitaralooppi pehmeän tomikompin säestäessä tunnelmaa. Säkeistön (A1) alkaessa ksylofoni ja kakkoskitaralooppi lopettaa ja Gotye aloittaa laulun. Puolesta välissä säkeistöä toisesta kitaraloopista syötetään alkuosaa, kunnes säkeistön lopulla annetaan soida kokonaan. Esittelevän säkeistön jälkeen alkaa välisoitto (BRIDGE1), jossa tunnelmaan lisätään baritonisähkökitara, sekä pehmeä

virvelilooppi pehmeään analogisyntetisaattorin soittaessa teemaa. Lisätty virvelilooppi jatkaa toisessa säkeistössä (A2) ja tremolo-sähkökitara fillailee väleihin. Säkeistön lopussa pidetään kahden tahdin mittainen tauko, jossa jäljelle jäävät vain kitaralooppi. Ensimmäinen kertosäe (B1) avautuu pääasiassa Gotyen 80-lukuisen terävän laulutyylin ja korkean, sävelkorkeutta moduloivan analogisyntetisaattorileadin johdosta. Selkeämpi basso tulee mukaan kuvioihin, ja rummut ovat pääasiassa perkussioita. Taustalla on myös kuultavissa pehmeä mellotron, joka saa enemmän sijaa post-choruksessa (POST1), jossa ksylofoni soittaa INTRO:n teemaa sekoitettuna moduloivaan analogisyntetisaattoriin ja Gotye toistaa fraasia "now you're just somebody that I used to know".

Siirrytään kappaleen jälkipuoliskolle välisoitolla (BRIDGE2), joka on riisutumpi versio BRIDGE1:stä, mutta jonka jälkipuolelle on lisätty dempattua cleania sähkökitaraa sekä kantelemainen sävel hienovaraiseksi yksityiskohdaksi juuri ennen Kimbran lauluosuutta. Kimbran säkeistö (A3½) on sovitukseltaan A1, mutta lisäksi mellotron täyttää laulufrasien jättämät tyhjät välit. Kolmannen säkeistön jälkiosa, jossa rummut astuvat takaisin sisään (PRE) poikkeaa aikaisemmista säkeistöistä basson soittaessa urkupistettä seitsemännelle asteelle, sekä variaatiolla BRIDGE:n melodiasta. Taite muodostetaan tekemällä tauko viimeiselle tahdille ja Kimbran laulaessa voimakkaasti ylös "somebody that you used to know". Toista kertosäettä (B2) on kehitetty ensimmäisestä lisäämällä kuudestoistaosashake ja stemmoja sekä sanoille että taustamatoksi. Post-chorus (POST2) on kuin POST1, jossa kuudestoistaosashaker jatkaa ja vokaaliosuuksista rakennetaan kudos kovalla fraasilla "somebody" ja pehmeällä fraasilla "I used to know" yhdistettynä aikaisemman post-choruksen "now you're just somebody that I used to know" fraasin kanssa. Kappaleen lopussa (OUTRO) jäljelle jää ksylofoniteema sekoitettuna bridgen teemaan, kuudestoistaosashaker, kitaralooppi, kertosäkeen perkussio ja basso Gotyen laulaessa pehmeästi fraaseja "I used to know / that I used to know / somebody".

8.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Gotyen imago vaikuttaa sympaattiselta ja herkältä, ehkä filosofiseltakin indietaitelija. Arvelisin kohderyhmän olevan melko laaja, noin 15-35 vuotiaat. Vaikka musiikkityyli on osittain taiteellinen, se vaikuttaa olevan universaalisesti miellyttävää eikä niin selkeästi profiloitu tiettyyn ihmisryhmään. Kaikki voivat kuitenkin samaistua epäonnistuneeseen parisuhteeseen ja Gotye kappaleellaan sanoittaa niissä olevia sisäisiä ristiriitoja. Omasta mielestäni ja myös paikoin muualla mediassa "Somebody That I Used To Know" oli yllättävä hitti, jos mietitään musiikin estetiikkaa, mutta ehkä se kertoo siitä, että vuonna 2012 yleisö oli kyllästynyt sen ajan vallitsevaan trance-pop -trendiin ja kaipasi jotain tuoretta.

9 Vertailu kappaleiden kesken

Seuraavaksi pohdin yhtäläisyyksiä kyseisen viisikon kesken. Liitteenä on taulukko, jossa kiteytän oleellimmat asiat helposti vertailtaviksi. (Liite 1.)

9.1 Tunnelma ja teksti

Karrikoidusti kaksi viidestä kappaleesta ('Payphone' ja 'Call Me Maybe') on mainstream-poppia ja kolme viidestä ('We Are Young', 'Lights' ja 'Somebody That I Used To Know') esteettisesti yllättäviä, indie-sävyjä sisältäviä kappaleita. Kolmessa kappaleessa vaikutteita lainattiin musiikin historiasta, tässä tapauksessa 80-luvulta ja 50-luvulta ('Lights', 'We Are Young', 'Somebody That I Used To Know'). Tunnelma vaihtelee; kaksi melankolista ja kolme positiivissävytteistä, kuitenkin kappaleet ovat yksilöllisiä tyyliään eivätkä muistuta liikaa toisiaan. Tanssittavia kappaleita on kaksi viidestä ('Call Me Maybe' ja 'Lights').

Kahdessa kappaleessa teksti kertoo epäonnistuneesta parisuhteesta, yhdessä ihastuksesta, yhdessä juhlimisesta ja yhdessä pimeään pelosta. Voisi siis sanoa, että

kolme viidestä kappaleesta käsittelee rakkautta. Jokaisessa kappaleen otsikko on alleviivattu toteutuksessa (hookline) tavalla tai toisella, selkeimmin kappaleissa "Somebody That I Used To Know" ja "Call Me Maybe".

9.2 Melodinen ja rytmisen sisältö

Jokaisen kappaleen sävellaji on eri, johtuen kenties siitä mikä sävellaji on laulajalle sopivin tai mikä sävellaji kuulostaa miellyttävimmältä. Kolme viidestä kappaleesta soi duurissa ja kaksi mollissa. Yhdessäkään kappaleessa ei käytetä jo kliseeksi käynyttä sointukiertoa I, V, VI_m, IV tai sen variaatiota kuten IV, I, V, VI_m tai VI_m, IV, I, V. Yhtenäistä mollikkappaleiden sointukierrossa on ensimmäiseltä asteelta alkava putoava linja, Gotyen kappaleessa I_m, bVII, VI, bVII ja Goulding kappaleessa I_m, bVII, VI, IV_m.

Duurikkappaleissa toistuva elementti on perustan luominen neljännelle asteelle, Jepsenin kappaleessa IV ja V asteen edestakainen liike, ja Maroon 5:n kappaleessa IV, I, VI_m, V. Funin kappale on oma lukunsa, sillä se lainaa sointukulkua 50-luvulta: I, VI_m, IV, V sekä I, VI_m, II_m, IV, V.

Melodiat perustuvat pääasiassa kappaleiden sävellajien skaaloihin, lukuunottamatta Gouldingin "Lightsia", joka pyörii mollipentatonisessa. Joukossa on muutama laulullisesti kimurantti ja sitä kautta mielenkiintoinen ja tuore melodia kuten "Payphone" ja "Call Me Maybe", joissa painotetaan pop-musiikille suhteessa sointuun epätyypillisiä säveliä kuten kvarttia ja suurta septimiä. Kahdessa kappaleessa viidestä kertosaheen melodia alkaa priimistä (Gotye ja Fun), kahdessa sekstistä (Maroon 5 ja Goulding) ja yhdessä kvintistä (Jepsen).

Yhtenäistä kappaleissa on myös miessolistien korkea ääni (kaikissa korkein sävel on c2:n eli C5:n ympärillä) sekä terävä äänensävy lukuunottamatta "Somebody That I Used To Know" -säkeistöjä. Kappaleissa esiintyvillä naislaulajilla on pääasiallisesti normaali ääniala (väliltä f# - d#2 tai F#3 - D#5) ja pehmeä sävy, mutta myös jazzvaikutteita (Kimbra) ja muita sävyerikoisuuksia (Ellie Goulding) on kuultavissa.

Kaikkien kappaleiden tahtilaji on 4/4, tempot vaihtelevat välillä 92 - 129 iskua minuutissa ja kestot välillä 3:14 - 4:11 minuuttia. Kaksi viidestä kappaleesta ('Lights' ja

'Call Me Maybe') kulkevat tempoon 120bpm, joka on yleinen pop-tempo. Kyseiset kappaleet ovat myös joukon tanssittavimpia. Funin kappale "We Are Young" poikkeaa joukosta vaihtuvalla tempolla (116 -> 92bpm). Hitaan temponsa vuoksi kyseinen kappale on myös kestoltaan pisin (4:11) ja lähes minuutin lyhyempi "Call Me Maybe" on joukon lyhyin (3:14). Nopein tempo on kappaleessa "Somebody That I Used To Know" (129bpm). Yhtenäiseksi tekijäksi voisi vetää linjan: tempo neljässä viidestä kappaleesta on väliltä 110-130bpm.

Toistuvia rytmisiä elementtejä ovat esimerkiksi neljäsosia soittava bassorumpu (Jepsen, Maroon5, Goulding) ja heikkojen iskujen korostaminen, eli ns. 'takapotku', esimerkkinä "Call Me Mayben" pizzicatojouset, "Lightsin" hi-hat, "Payphonen" kertosäkeen side-chain ja "Somebody I Used To Known" kitaraloopin toinen ja neljäs isku. Melodioiden rytmiset ideat ovat pääasiassa kahdeksasosapohjaisia, ja tasaisuutta rikotaan korostamalla heikkoja kahdeksasosia kuten "Call Me Mayben" säkeistössä tai "Payphonen" pre-choruksessa.

9.3 Rakenne ja tuotanto

Yksikään kappale ei rakennu samalla tavalla kuin toinen, mutta lähimpänä toisiaan ovat "Call Me Maybe" ja "Lights". Neljässä viidestä on instrumentaali-intro ja yksi alkaa kertosäkeellä. Kolmessa viidestä on selkeä pre-chorus ja kahdessa viidestä (popmaailman 'Payphone' ja 'Call Me Maybe) selkeä post-chorus. Jokaisen kappaleen kertosäkeessä intensiteetti kasvaa suuremmaksi kuin säkeistössä ja kappale 'aukeaa' tuotannollisesti. Toistuvia tuotannollisia keinoja on lyhyt intensiteetin pudotus tai tauko, sweepit tai reverse cymbalit/samplet ennen kertosäettä tai sieltä poistuttaessa. Kahdessa viidestä vallitsevana pääinstrumenttina on piano (Fun ja Maroon 5), yhdessä jouset (Jepsen), yhdessä kitara (Gotye) ja yhdessä elektroninen sekvenssi (Goulding). Kappaleiden "Call Me Maybe" ja "Lights" rumpuosasto on enemmän dance-tyylinen, kun taas kappaleissa "We Are Young" ja "Payphone" lainataan urbaanin musiikin maailmasta.

9.4 Ulkomusiikillinen pohdinta

Mielestäni kolme viidestä artistista vaikuttavat imagoiltaan indieltä (Gotye, Fun ja Ellie Goulding) ja kaksi viidestä (Maroon 5 ja Carly Rae Jepsen) edustavat tyyliiltään

valtavirtaa. Yhteneväisyyksiä artisteista muodostuvien mielikuvien kesken ei ole. Gotye on herkkä indietaitelija, Carly Rae Jepsen teinipoptähti, Fun -yhtyeen pojat luovia hulluja, Maroon 5:n Adam Levine "paha poika" ja Ellie Goulding viehkeä elektroartisti.

Maroon 5 on ainoa kyseisistä viidestä artistista, jolla on aikaisempi läpimurto takataskussa. "Payphone" vaikuttaa myös joukon 'masinoiduimmalta' kappaleelta, eli eniten pop-skenen lainalaisuuksien mukaan veistetyltä ja promotoidulta kappaleelta. Loput artisteista ovat uusia tulokkaita, joiden menestykseen ovat vaikuttaneet erinäiset asiat, esimerkiksi "Lights" on vain levinnyt kuuntelijalta toiselle, kenties sosiaalisessa mediassa. "We Are Young" ponnahti Glee TV-sarjan ansiosta, "Call Me Mayben" suosio oli Justin Bieberin twitter-päivityksen ansiota ja "Somebody That I Used To Know" menestyi todennäköisesti näiden kaikkien fuusiolla. Kolme viidestä artistista tarjoaa kuulijoille valtavirran tasolla tuoretta estetiikkaa.

10 Yhteenveto

Jokaista kappaletta yhdistää se, että ne ovat mielestäni hyviä teoksia. Joskus kuulee musiikkiopistojen ruokapöytäkeskusteluissa tilitettävän, kuinka huonokin myy kun vaan markkinoidaan tarpeeksi, varsinkin mainstreamissa. Uskon toki itsekin, että huonon myyntiä voi edistää kunnon koneistolla, mutta kappale ei voi nousta Billboard Hot 100 listan kärkeen, ellei siinä ole jotain, mikä kahlitsee kuulijoiden korvat ympäri maailmaa.

Tutkiessani vuoden 2012 viittä suosituinta laulua totean, että kuulijat ovat edelleen halukkaita kuulla jotain uutta ja tuoretta, sillä viiden joukossa kolme viidestä kappaleesta on taiteellisuudessaan sellaisia, mitä en itse olisi uskonut siellä olevan. Verrattuna vuoden 2011 kärkiviisikon musiikilliseen mainstream-estetiikkaan (Adele: "Rolling In The Deep", LMFAO: "Party Rock Anthem", Katy Perry: "Firework" ja "E.T." sekä Pitbull: "Give Me Everything") vuoden 2012 kärkiviisikko ei ollut varmastikaan odotettavissa. Musiikki perustuukin siis edelleen tuoreuteen ja luovuuteen.

10.1 Johtopäätöksiä laulunkirjoittamiseen

Viiden kappaleen analysoinnin perusteella olen päätenyt seuraaviin johtopäätöksiin, joita voisi lisätä tai hyödyntää laulunkirjoittamiseen:

- Kirjoita kappale rakkaudesta, ihastuksesta tai epäonnistuneesta sellaisesta. Myös juhliminen on aiheena toimiva. Kuitenkin omakohtainen kokemus toimii parhaiten.
- Naisyleisö kannattaa pitää mielessä, joka taitaa olla edelleen pop-maailman suurin kuulijakunta.
- Valtavirtapopissa ikähaarukka saattaisi olla välillä 14-25.
- Tahtilajiksi 4/4 ja hyvä tempo on 120 bpm:n ympärillä, kesto 3:30 min ympärillä.
- Duurissa neljäs sointuaste luo hienon avonaisuuden kertosäkeen lähdölle, kokeile mollissa esim. laskevaa sointukulkua Im, bVII, VI.
- Kokeile rohkeasti monimutkaisempia melodioita pop-kappaleissa.
- Lainaa jotain musiikin historiasta ja hyödynnä sitä, sämplää jotain 60-luvulta, sointukierto 50-luvulta, instrumentteja 80-luvulta tms.
- Kertosäe on hyvä silloin, kun se 'aukaisee' kappaleen ja intensiteetti kasvaa.
- Alleviivaa kertosäkeen lähtöä tauolla tai sweepillä.
- Pyydä korkeaa ja voimakasta miesääntä laulamaan kappaleesi, tai pehmeää naisääntä.
- Kun kappale on tarpeeksi hyvä, yritä saada se suuren yleisön näkyville/kuuluville, esimerkiksi julkkiksen twitteriin, YouTubeen, TV-formaattiin tm. (tähän saatetaan tarvita levy-yhtiötä)
- Lopuksi muista, että vuoden 2012 Billboard Hot -listan viisikko ei noudattanut mitään oletettuja pop-sääntöjä, joten taattua kaavaa suosioon ei ole ja kymmenen vuoden päästä tämä lista voi olla täysin erilainen.

11 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessissa saavutin mielestäni asettamani tavoitteet kyseisten viiden kappaleen analysoinnille. Tulokset eivät olleet niin selkeitä kuin olisin toivonut, eli jokaisessa kappaleessa ei ollut tarpeeksi samanlaisia elementtejä, jotta voisin luoda yleistyksen tyypillisestä pop-hitistä.

Opin työn aikana sen, että estetiikka elää pop-kulttuurissa hyvin nopeasti, ja uusia vaikutteita etsitään jatkuvasti, joista jotkut menestyvät ja toiset eivät. Päättelisin Katy Perryn uudesta singlestä "Roar" ja sen kansikuvasta, sekä Miley Cyrusin "Bangerz" -levyn kansikuvasta, jotka ovat kirjoitushetkellä Billboard Hot -listan kärkisijoilla että populaarikulttuurissa eletään tällä hetkellä ikään kuin modernisoitua 80-lukua.

Työn perusteella lisäsin ainakin omaan työskentelyyni lalulunkirjoittajana vaikutteiden tietoisesta ottamisesta pop-musiikin historiasta tai muista genreistä, jota aion soveltaa tulevaisuudessa kappaleisiini. Aion tulevaisuudessa seurata Billboardin listaa pitkin vuotta ja vuoden lopulla kärkiviisikkoa, jotta pysyn kärryillä siitä, mikä on meneillään oleva trendi.

Työtäni voisi laajentaa vertailemalla tutkimiani kappaleita aikaisempien vuosien kärkiviisikoihin, kuinka estetiikka on muuttunut esimerkiksi viiden vuoden sisällä. Voisiko tulevia trendejä jollain tavalla etukäteen ennustaa? Mielenkiintoisesti populaarimusiikki näyttäisi olevan kytköksissä populaarikulttuuriin laajemminkin, joten niiden linkittymistä voisi tutkia, esim. syntykö tietty pukeutumistyyli jonkun artistin innoittamana? Billboardin nostamaa materiaalia ja estetiikkaa voisi verrata myös suomalaiseen musiikkikenttään, kuinka "ajan tasalla" pop-musiikissa olemme Suomessa. Uskoisin kansainvälisten trendien tietoisesta siirtämisestä Suomen musiikkikenttään olevan hedelmällistä, varsinkin jos laadullisesti taso olisi samaa, mutta vain kieli vaihtuisi.

Tällä hetkellä indie näyttää olevan tarpeeksi suosittua, että se on muuttumassa valtavirraksi, tai ainakin siitä ammennetaan elementtejä valtavirtaan. Samanlainen ilmiö kävi esimerkiksi elektronisen musiikin dubstep-genrelle, jonka vaikutus alkoi kuulumaan jopa suosittujen pop-artistien Britney Spearsin ja Justin Bieberin kappaleissa. Opinnäytetyöni kirjoittamisen aikana kansainvälisesti läpi ovat lyöneet mm. Daft Punk yhtyeen 70-luvun diskoo imitoiva "Get Lucky" -kappale, ruotsalaisen Avicii:n countrya ja trancea yhdistelevä kappale "Wake Me Up" sekä huimaa suosiota nauttivan 16-vuotiaan Lorden minimalistinen taidepop kappale "Royals". Kuulijat kaipaavat tasaisin väliajoin jotain uutta ja nyt taitaa olla taiteellisemman estetiikan aika. Uusi sivu musiikin historiassa on käännetty, kun indie on uinut valtavirtaan.

Lähteet

Avlon, Hayley 2013. 'Somebody That I Used To Know' Wins Two Grammys But Can We Expect More Success From Gotye? http://www.contactmusic.com/opinion/somebody-that-i-used-to-know-wins-two-grammys-but-can-we-expect-more-success-from-gotye_3498373

Billboard 2013.

<http://www.billboard.com/biz/charts/the-billboard-hot-100>

<http://www.billboard.com/charts/year-end>

<http://www.billboard.com/charts/year-end/2012/hot-100-songs>

Corner, Lewis 2013. Gotye Pays \$1m to Deceased Singer for 'Somebody That I Used to Know' <http://www.digitalspy.co.uk/music/news/a481418/gotye-pays-usd1m-to-deceased-singer-for-somebody-that-i-used-to-know.html>

English Wikipedia 2013.

[http://en.wikipedia.org/wiki/Lights_\(Ellie_Goulding_song\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Lights_(Ellie_Goulding_song)) (vahvistetuista lähteistä)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Payphone_\(song\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Payphone_(song)) (vahvistetuista lähteistä)

http://en.wikipedia.org/wiki/We_Are_Young (vahvistetuista lähteistä)

http://en.wikipedia.org/wiki/Call_me_maybe (vahvistetuista lähteistä)

http://en.wikipedia.org/wiki/Somebody_That_I_Used_to_Know (vahvistetuista lähteistä)

[http://en.wikipedia.org/wiki/Hook_\(music\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Hook_(music))

Guitar Principles 2009. Beginners Tips, String Muting - Part One

http://www.guitarprinciples.com/lessons/beginner/string_muting.htm

IFPI 2013. IFPI Digital Music Report 2013.

<http://www.ifpi.org/content/library/DMR2013.pdf>

King, Mike 2007. What is Soundscan and why does it matter?

<http://www.artistshousemusic.org/expert/what+is+soundscan+and+why+does+it+matter>

Lau, Melody 2012. Justin Bieber Gives Singer Carly Rae Jepsen a Boost.

<http://www.rollingstone.com/music/news/justin-bieber-gives-singer-carly-rae-jepsen-a-boost-20120312>

Merriam-Webster Dictionary 2013. "Anthem"

<http://www.merriam-webster.com/dictionary/anthem>

Muchmusic.com 2012. Carly Rae Jepsen Talks About Call Me Mabe And New Album

<http://blog.muchmusic.com/carly-rae-jepsen-talks-about-call-me-maybe-and-new-album/>

Quinn, Karl 2012. Gotye goes bossa in big business of money and music
<http://www.theage.com.au/entertainment/music/gotye-goes-bossa-in-big-business-of-money-and-music-20120419-1xa5i.html>

RIAA 2013. RIAA's Gold & Platinum Program
<http://www.riaa.com/goldandplatinumdata.php>

Schlager, Ken 2005. Billboard Always No 1
http://web.archive.org/web/20051213024449/http://www.billboard.com/bbcom/about_us/bbhistory.jsp

Smith, Courtney E., Luttrell, Robyn 2012. Ellie Goulding Confirms "Lights" is About Her Fear of The Dark <http://amp.cbslocal.com/2012/07/25/ellie-goulding-confirms-lights-is-about-her-fear-of-the-dark>

Soundzone.info 2009. What is side chain compression
<http://www.soundzone.info/content/what-side-chain-compression>

The Nielsen Company 2013.
<http://www.nielsen.com/us/en/about-us.html>

Tuch, Paul 2006. Broadcast Data Systems
<http://www.musicmedianetwork.com/diy-bds.html>

TV Tropes Foundation 2013. Sleeper Hit
<http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/SleeperHit>

Twitter 2011. Justin Bieber.
<https://twitter.com/justinbieber/status/152843702790914050>

Vertailutaulukko kappaleiden kesken

Kappale	Sävellaji	Tahtilaji, tempo, pituus	Oleellisin sointukoku	Rakenne	Ambitus ja laulaja	Tunnelma ja tyyli	Tekstin aihe	Mielikuva ja kohderyhmä	Muuta
1. "Somebody That I Used To Know" (Gotye feat. Kimbra)	D-molli	4/4, 129bpm, 4:05min	Dm, C - Bb, C (Im, bVII - VI, bVII)	INTRO, A1, BRIDGE1, A2, B1, POST1, BRIDGE2, A3½, PRE, B3, POST2, OUTRO	Duetto: Korkea, jazz-pehmeä sekä 80s terävä miesääni (c-c2) + Jazzähtävä, pehmeä naisääni (c1-c2)	Pehmeä, mielletäis, melankolinen, katkera. Indiepop + 80-luku vaikutteita.	Epäonnistunut parisuhde	Symptaattinen, herkkä ja filosofinen indietaitelija. 15-35 vuotiaat ihmiset.	Suosioon, mahdollisia vahvistajia: Katy Perry tweetaus, Glee, American Idol, The Voice
2. "Call Me Maybe" (Carly Rae Jepsen)	G-duuri	4/4, 120bpm, 3:14min	C - G, D Em, C - G, D (IV - I, V VIIm, IV - I, V)	INTRO, A1, PRE, B1, A2, PRE2, B2, POST1, C, B3½, POST2	Normaali, pehmeä pop naisääni (g-c2)	Aurinkoinen, mieltä nostattava, viaton ja hyväntuulinen. Tanssittava, 2010- luvun teinihipppop.	Ihastus	Mainstream, viaton teininuorille ja purkkappop. 13-20 vuotiaat (työt).	Tuli suosituksi Justin Bieberin tweetauksen ansioista.
3. "We Are Young" (Fun feat. Janelle Monae)	F-duuri	4/4, 116bpm/ 92bpm, 4:11min	F - Dm - Bb - C (I - VIIm - IV - V)	INTRO, iA1, iA2, PRE1, B1, A3, B2, C, C2, B3, B4, PRE2	Korkea, terävä miesääni (c - bb1)	Melodramaattinen, maaninen, dramaattinen, välipitämättömän iloinen. 50- ja 80- luku, powerpoppi, indiepoppi ja hiphoppi sekoitettava antehen.	Juhlallinen	Hipsterit, indie, sekoilu, luova hulluus ja poikamainen vekkulius. 18-30 vuotiaat nuoret ja nuoret alkuiset.	TV-sarja "Glee":n koveri menesty! listoilla aluksi, jonka kautta alkuperäinen nousi suosioon.
4. "Payphone" (Maroon 5)	B-duuri	4/4, 110bpm, 3:51min	E - B - G#m - F# (IV - I - VIIm - V)	B, A1, PRE1, B1, POST1, A2, PRE2, B2, POST2, C (rap), B3, POST3	Korkea, terävä miesääni (a# - c#2)	Toiveikas, kirkas, avoinen, energinen, melodinen. 2010- luvun valtavirtapop urbaanilla rytmiliikalla.	Epäonnistunut parisuhde	Mainstream, hieman omahyväinen paha polka tai "rich-boy". 17-25 vuotiaat nuoret (naiset).	Ainut artisti listalla, jolla alkaisempi kansainvälinen menestys.
5. "Lights" (Ellie Goulding)	G#-molli	4/4, 120bpm, 3:30min	G#m - F# - E - C#m (Im - bVII - VI - IVm)	INTRO, A1, PRE1, B1, A2, PRE2, B2, POST1, B3, POST2	Eloisa, pehmeä naisääni (f# - d#2)	Haikea, melankolinen, osittain synkkä. Elektroninen, tanssittava pop, jossa vaikutteita 80-luvusta.	Pimeän pelko	Indie, herkkä, naisellinen. 20-30 vuotiaat nuoret (naiset).	Sleeping hit, eli puskaradion kautta suosioon.